

SÅDAN GØR VI HOS OS

Børnenes Leg:

I legestuen

Vi inddeler rummene i mindre rum. Vi stiller legetøj frem i hvert rum. Børnene vælger selv, hvor de har lyst til at være, og der en voksen i alle rum.

Således kan man igennem hele dagen få det fælles tredje samt fælles opmærksomhed omkring en given ting. Vi som voksne kan forstørre den givne ting op og vise børnene verden på forskellige måder og i forskellige sammenhænge.

Planlagte vokseninitierede aktiviteter:

Vi planlægger aktiviteter, som både små og store kan være med til. Vi er opmærksomme på, om aktiviteterne i legestuen kan andet og mere, end det, vi laver hjemme i egen dagpleje – men samtidig finder vi det vigtigt, at noget af det kan laves i hjemmet.

Vi skaber fællesskab med børnene ved at være 100 % tilstede og nærværende.

EKSEMPLER

Børnenes leg:

I legestuen

Et barn leger med Lego og bygger en bro. Barnet sætter en giraf på broen og siger "Trolden bor under broen". Dagplejeren finder 3 forskellige dyr frem, og siger "Hvad sker der så..?" og understøtter en leg om Bukkebruse. Flere børn kommer til, og begynder selv at være trolde og bukkebruser.

En dreng kører på scooter. Han står af, og bærer en skraldespand hen til scooteren. Han 'tanker' benzin på scooteren. Dagplejeren spørger, om far også tanker benzin, og mor, der tanker benzin. En pige, der leger med en gåbil bakker gåbilen hen til 'tankstationen', og tanker bilen.

Planlagte vokseninitierede aktiviteter:

Ude på legepladsen har vi tapet sæbeboblebeholdere fast på bordben, så børnene selv kan nå dem. Dagplejerne har store beholdere med og puster store sæbebobler, som de opfordrer børnene til at fange. Herefter vise dagplejerne at der hænger sæbeboblebeholdere på bordbenene, og viser børnene, hvordan de selv kan puste sæbebobler-

I dag leger vi med vandmelon. Den skæres ud i to dele, som lægges på bordet, som vi alle sidder om. Vi snakker om, hvordan den ser ud, farverne og formen. Så skærer vi den ud i mindre stykker, som vi prøver at kvase og mase. Vi prøver at smage på det, der sidder på fingrene. Vi sorterer kernerne for sig, og prøver at tælle dem. Til sidst skubber vi vandet fra melonen ned i en spand, og ser hvor meget, der er.

Spontane aktiviteter:

Der er rigtig mange lege som opstår spontant.

De voksne griber og understøtter de spontant opståede lege.

Med vores fokus på, at skabe et fællesskab mellem børnene på tværs af de fire dagplejere er spontant opståede lege et rigtig godt redskab til at understøtte børnene i deres leg med hinanden.

Det handler om at følge børnenes spor.

Daglige rutiner

Vi laver en fast rollefordeling hvor én dagplejer har køkkentjansen, en anden står for at, bleer skiftes efter behov, og en tredje er fast på gulvet ved børnene. Den fjerde er blæksprutte og hjælper til hvor der er behov.

Børnene inddrages i de faste rutiner, så som forberedelse af maden, borddækning mm.

På samme måde inddrages de i at rydde op efter måltiderne.

Vi støtter op om at børnene er aktive deltager i alle dagens rutiner.

Spontane aktiviteter:

En pige har en kurv med plastisk fisk med i dagpleje. Dem begynder hun at lege med. Da dagplejerne ser det, finde de en balje med vand frem, og nu kommer de andre børn hen til baljen. Børnene løfter fiskene op i vandet og leger med fiskene deri. Så finder dagplejerne på at komme isterninger i baljen, og børnene optages af at smelte isterningerne og mærke dem på arme, ben og i ansigtet.

Til sidst kommer dagplejerne kartoffelmel i baljen, og børnene bliver optagede af, at fiskene leger gemmeleg under melet. Børnene finder på at fange fiskene under melet og leger med det våde kartoffelmel.

En pige går hen til legekøkkenet med en dukke, og begynder at vaske hænder på dukken, mens hun synger 'vaske-hænder' sangen. Nu kommer en anden pige til, og siger 'solcreme', så nu begynder pigerne i fællesskab at smøre dukken ind i 'solcreme'. Dagplejeren spørger nogle af de andre børn, om ikke de vil være med til at smøre solcreme på. Da de er færdige, får dukkerne tøj på, og nu er de klar til at komme i dagpleje.

Daglige rutiner:

To piger inviteres med i køkkenet, hvor de finder forklæder frem. De får knive og skal skære frugt ud. De finder ud af at der er skrald på æblet, og at det har et kernehus. Det skal skæres fra. Da de er færdige med at skralde og skære lægges frugten på et fad, og bæres ind til de andre, der venter på frugt.

Når børnene kommer, en efter en, modtager dagplejerne dem ved at sætte sig på knæ og siger 'ej, hvor er det godt du kommer i dag' – og siger først herefter 'godmorgen' til forældrene. Alle børnene modtages på denne måde.

Inddragelse af børnenes perspektiv:

I legen følger vi ofte børnenes initiativ.

Vi er opmærksomme på, at de læringsmiljøer vi tilbyder, og vi understøtter det enkelte barn så det får opgaver, der er passende. Vi ser og hører børnene og følger deres initiativer.

Vi tager børnenes perspektiv og giver dem medindflydelse og medbestemmelse over eget liv. Vi har fokus på at udvikle det enkelte barns selvstændighed.

Pædagogisk-didaktiske overvejelser:

Vi arbejder grundlæggende efter ICDP, det danner en grundtanke i stort set alle aktiviteter og gøremål i vores hverdag. I legestuen lægger vi stor vægt på, at det er vores fælles børn.

Vi har altid en anerkendende tilgang til børnene, og ser efter børnenes fulde potentiale.

Vi arbejder med at gå foran, bagved og ved siden af barnet.

Vi har fokus på heldagstænkningen, hvor der også er læring og udvikling i daglige rutiner og overgange.

Inddragelse af børnenes perspektiv:

En pige er rigtig dygtig til at vide, hvad man må i legestuen. Så der hun et andet barn, der er i gang med noget, det helst ikke må, og løber hen til barnet og prøver at hindre at barnet kommer til at lave en lille ulykke. Den store pige har ikke helt sprog nok til at fortælle den lille, hvad hun må ikke må. Den lille bliver forskrækket, og græder. Men dagplejeren ser den store piges gode hensigt, og hjælper hende med at sætte ord på, hvad det er, hun vil hjælpe med.

Dagplejerne har lavet en legestation for de mindste i sandkassen. Men de små bryder sig ikke om at være der. Dagplejerne laver en ny legestation, på fliserne, og her vil de små gerne være.

Pædagogisk-didaktiske overvejelser:

Et barn er udfordret motorisk, men rigtig dygtig sprogligt og kognitivt. En dagplejer har lagt en luftmadras frem, og har i den ene ende lagt billeder af dyr, og i den anden ende har hun lagt tilsvarende små dyrefigurer. På madrassen har hun lagt nogle forhindringer. Dagplejeren siger ' kan du finde koen og barnet løber over madrassen og forhindringerne for at finde koen, som hun kommer tilbage med og sætter sammen med figuren af koen.

Dagplejeren har forberedt legen, så alle kan være med.

Alle de andre børn er med på hvert deres niveau. F.eks. skal et barn have en hånd hen over madrassen, et andet skal konkret have set dyrefiguren for at finde det tilsvarende billede.

En dagplejer vil spille billedlotteri med 4 børn. Børnene skal mødes forskelligt, for at alle kan være aktivt deltagende. Én skal spørges: hvem har en ko?, en anden skal have hjælp, og dagplejeren peger på barnets plade og spørger,

hvem har en fisk? Hun spørger, hvem har et dyr, der siger øf? – og det mindste barn, der endnu forstår spillet, er den, der hjælper med at finde kortene med billeder frem.

LÆRINGSMILJØET UNDERSTØTTER BØRNS BREDE LÆRING

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, herunder nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse, inden for og på tværs af følgende temaer:

- 1) Alsidig personlig udvikling
- 2) Social udvikling.
- 3) Kommunikation og sprog
- 4) Krop, sanser og bevægelse.
- 5) Natur, udeliv og science
- 6) Kultur, æstetik og fællesskab.

Børns brede læring på tværs af temaerne

SÅDAN GØR VI HOS OS

Vi gør meget ud af heldagstænkning. Vi planlægger vores legestue, sådan at der altid er en voksen tilstede hos børnene.

Det er "vores børn". Vi har brudt dagplejeteamet op og er i det omfang det er muligt fælles om børnene. Der er stor fokus på tryghed, særligt for de helt små og nye børn og sårbare og udsatte børn.

Vi bruger ICDP så vi kan styrke børnenes læring og initiativ og derved udvikler børnene i de daglige gøremål i hverdagen. Vi ser det enkelte barns ressourcer og behov. Alle børn har en plads i legestuen og har medbestemmelse for deres egen dag i den udstrækning det er muligt.

EKSEMPLER

Børnene skal have vasket hænder inden frokost, og venter på tur. Dagplejeren siger "Det er din tur, se, du står foran. Mikkel er lige bagved dig". Du kan kravle op her, siger hun og peger på skamlen. Der vaskes hænder, og ærmerne bliver våde, så det udløser en snak om våd-tør-kold-varm og vand, der løber.

Vi maler med maling og bruger forskellige redskaber; plastiskknive, gafler, pensler, fingre. Vi bruger et langt bord, hvor alle børn kan være sammen om at vælge og prøve af og deles. Vi snakker undervejs om farver og redskaber, og om hvad der sker lige nu.

Billederne indrammes og hænges op til fernisering og hvert barns billede bliver fremhævet som noget særligt.

Børns brede læring inden for temaerne

Alsidig personlig udvikling

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn, social og kulturel baggrund.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering

SÅDAN GØR VI HOS OS

Alle børn skal være trygge ved alle dagplejerne i teamet, hvor de bliver set og hørt, så de er i et trygt miljø, hvor de kan udvikle sig og bliver inddraget i hverdagens rutiner.

Vi bruger ICDP og griber hver en chance for at bygge videre og understøtter børnenes initiativer og lege.

Vi er lyttende og giver positiv respons på barnets udspil. Vi guider barnet i at være deltagende i aktiviteter og daglige rutiner. Vi hjælper barnet til, at blive selvhjulpne.

Vi understøtter barnets gåpåmod og opmuntrer til at prøve igen.

EKSEMPLER

Dagplejer laver en 'spejl-leg'. En pige kigger på sig selv i et spejl. Dagplejeren, som sidder med barnet ved spejlet, og benævner øjne-næse-mund. Pigen finder sine øjne i spejlet, og dagplejerne hjælper med at finde øjnene på pigen og sig selv.

En dagplejer samler en børnegruppe, for der skal synges fællessang. Børnene vælger hver en sang, og de største børn synger selv det, de kan af deres sang, så de lærer at 'stå frem'. Efter hver sang klappes der, uanset om barnet selv har stået frem og har sunget, eller det har været fællessang. Der gives god tid til det enkelte barn, og dagplejeren sørger for at der er en positiv og glad stemning.

Social udvikling

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

SÅDAN GØR VI HOS OS

Vi har fokus på turtagning, fælles lege og aktiviteter, hvor børnene kan skiftes til at tage tur.

Vi synger sange hvor alle børnenes navne indgår. Alle får en følelse af at høre til i fællesskabet. Alle voksne siger godmorgen og farvel til børn og forældre.

Børnene guides til at hjælpe hinanden og vise omsorg, puster, trøster, henter sut eller bamse. Vi italesætter deres egne og andres følelser. Vi arbejder med at kunne mærke sig selv, og andre og i at aflæse kropssprog.

Her er heldagstænkning og ICDP også gode redskaber. Hele grundlaget for vores legestue er med stor fokus på social udvikling, da vi har det overordnede fokus på "vores fælles børn".

EKSEMPLER

Vi dækker bord i fællesskab. 2 større børn går i køkkenskabet og finder tallerkener og kopper frem, og går hen til bordet med det og begynder at dække bord. De dækker også for de mindste, der endnu ikke kan selv. Den ene henter hagesmækkene, og lægger ved hver plads – 'Værsgo' siger de, og nu kan vi spise.

Børnene og dagplejerne bygger en motorikbane af puder, hynder, stole. Alle hjælper til og er en del af fællesskabet. Når vi går i gang venter vi på tur, og gennemfører banen én ad gangen. De store hjælper og holde de mindre i hånden.

Kommunikation og sprog

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

SÅDAN GØR VI HOS OS

Vi giver os god tid til at lytte til børnene og giver dem god tid til at svare.

Vi uddyber sproget i alle hverdagens gøremål. Vi sætter ord på handlinger i alle hverdagssituationer eksempelvis måltidet, pusle- og puttesituationen, og i legen generelt. Vi italesætter følelser og reaktioner hos børnene selv og andre omkring dem.

Vi hjælper børnene med at sætte flere ord på det, de fortæller, med understøttende sprogstrategier.

Vi udvider sproget, tilpasset barnets alder.

EKSEMPLER

Vi har valgt at arbejde med fokusordet sokker. Vi laver sokkedyr. På sokkerne er der striber, prikker, tern og forskellige farver. Hvert barn får et sokkedyr på hånden, og vi spørger hvert barn: "Hvad siger dit sokkedyr".

Et barn er utilfreds og kan ikke selv tage sine bukser på. Dagplejeren siger "Du synes, at det er svært at tage bukser på – du kan godt bede om hjælp". Barnet siger "Lap (hjælp) mig". Dagplejeren holder bukserne op og siger "højre ben her" og peger på buskebenet og barnets ben. Og barnet får sine bukser på.

Krop, sanser og bevægelse

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse

SÅDAN GØR VI HOS OS

Vi planlægger aktiviteter aldersintegreret, men også store og små hver for sig.

Vi laver forløb, hvor børnene får følelsen af egen krop og har mulighed for at justere sig op eller ned i aktivitetsniveau, og derved opnå forståelse for, at mærke egen krop.

Hele dagen er der opmærksomhed på krop, sanser og bevægelse. I dagens mellemrum øver børnene sig i at kunne selv.

Vi skaber rammer for børnene, hvor vi giver dem mulighed for kropsforståelse. Vi gør børnene bevidste om at bruge deres sanser, se, høre, lugte, smage og føle.

EKSEMPLER

Vi er i parken og +en af de større drenge finder en 2 meter lang gren. Den vil han have med hjem. På vej hjem kan dagplejeren se, at han er ved at være træt. Vi sætter os på kantstenen og holder alle en pause. Det bliver til 4 pauser før vi er hjemme, men grenen kommer med hjem.

Der er en lille bakke på legestuens legeplads. Børnene elsker at løbe op og ned af bakken. De større børn kan løbe op og ned mange gange, de mindre kravler op og gør eller kravler forsigtigt ned. Nogen hjælper hinanden, nogen triller ned – vi griner alle sammen, og snakker om, at det kildrer i maven.

Dagplejerne skaber dæmpet belysning. Børnene tager tøjet af indtil undertøjet. Dagplejerne sætter stille musik på og børnene lægger sig på madrassen, og nu begynder dagplejeren at 'male' på børnene med en blød pensel. Børnene byder ind og vil også gerne nusse og male på hinanden – børnene lytter og respekterer hinanden. Hvis et barn siger nej, så betyder det nej – og dét barn kan prøve at male på de andre.

Natur, udeliv og science

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

SÅDAN GØR VI HOS OS

Vi tager på opdagelse i naturen, tager billeder, laver praktiske ting, der understøtter den planlagte aktivitet.

Vi samler forskellige ting i naturen og undersøger dem, når vi kommer hjem og vi laver små eksperimenter i dagligdagen.

Vi laver et læringsmiljø ud fra de forskellige årstider.

EKSEMPLER

Det er vinter, der er lidt sne og det er rigtig koldt udenfor. Vi samler en kæmpe klump sne, som vi tager med ind og lægger i en glasskål. Vi sidder spændte omkring skålen, hvor vi rører og leger med sneen. Vi lader skålen stå på bordet, for at se, hvad der er sket med sneen, mens børnene har sovet middagssøvn – den er blevet til vand.

Vi fandt en død solsort og besluttede at begrave den. Børnene gravede et lille hul i jorden, som fuglen blev lagt ned i. Dagplejeren fandt en plexiglasplade frem og lagde ovenover hullet. Vi fulgte med i hvad der sker med en død fugl, de næste par uger. Så blev vi enige om, at nu skulle fuglen vist begraves helt og vi dækkede den med jord.

Det har været regnvejr, vi har en balje med vand i haven som er blevet fyldt med vand. Børnene finder ting og begynder at putte dem i vandet – vi undersøger, hvilket ting kan flyde og hvilke synker til bunds. Vi undersøger de ting, der flyder, for at se, hvad de er lavet af – og hvad det, der synker er lavet af. Og vi snakker om, hvorfor der er vand i baljen.

Kultur, æstetik og fællesskab

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier

SÅDAN GØR VI HOS OS

Vi spiser altid samlet, når vi er i legestue. Ved ét langt bord. Det skal være festligt at spise sammen i legestuen.

Før vi spiser til frokost synger vi sammen, og det gør vi også, når vi er færdige. En god tradition, som styrker vores fællesskab.

Vi fejrer fødselsdage, holder fest, når et barn går ud af dagplejen, vi fejrer alle årets højtider.

EKSEMPLER

Vi skal til at dække bord. En dagplejer tager 3 børn med i legestuens køkken, fordi det er deres tur til at hjælpe med at dække bord. Når de sætter tallerkener og kopper på pladserne benævner de hvem, der skal sidde netop der. Da vi er klar til at spise kalder de tre børn de andre ind til bordet. Da vi alle sidder ved bordet, synger vi vores sang.

Det er Mathildes fødselsdag. Dagplejerne har lavet dej til boller, og de børn, der gerne vil, er med til at lave boller i alle former og figurer. Så dækker vi bord i fællesskab, med servietter, lys og flag. Når vi sidder samlet om bordet synger vi fødselsdagssang og børnene er alle med til at puste lysene ud.

Det er jul, så vi holder juletræsfest i legestuen. Der kommer en julemand. Han er lidt uhyggelig, men også spændende. Bagefter danser vi om juletræet, synger julesange, som vi har øvet os på. Vi slutter dagen af med julehygge-kaffe med forældre og bedsteforældre.

--	--

INDDRAGELSE AF LOKALMILJØET

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

SÅDAN GØR VI HOS OS

Vi bruger nærområdet.
Vi besøger børnehaverne.
Vi benytter os af samarbejdet med hallerne.

Vi går og cykler ture.
Vi bruger de offentlige legepladser.

Vi tager i kirken i forbindelse med julen.
Vi tager på tur og se på streetart og kigger på byens udsmykning i forbindelse med påske og jul.
I påske er vi med at udsmykke byen.

Vi besøger biblioteket og deltager i de aktiviteter de har for vores målgruppe, og får bl.a. bogposer ud i dagplejehjemmene.

Vi besøger plejehjem, hvor vi deltager i fællessang.

EKSEMPLER

Der er babyart i Remisen i Brande.
Dagplejerne er i Remisen, hvor børnene må male på alt. Vægge, gulve er dækkede med avispapir, der er gamle møbler, cykler og alt muligt, som børnene må male på. Så får alle udleveret en paptallerken, maling og en pensel, og så maler vi paptallerkener. Men det er nu de gamle ting, der er mest spændende at male på.

Det er påske, og i Brande får dagplejerne udleveret en masse påskeæg af den lokale handelstandsforening. Vi maler på æggene før vi går en tur i byen hvor vi hænger dem op rundt om i træerne.

Vi er på besøg på det lokale plejehjem. Beboerne er samlede og de glæder sig over at se de mange små dagplejebørn. Vi synger små sange sammen – Mester Jakob, Hjulene på bussen – dem kende både børnene og beboerne.

SAMMENHÆNG TIL BØRNEHAVEN

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaven.

SÅDAN GØR VI HOS OS

Nogle steder er vi inviteret på besøg i børnehaven – alle dagplejerne og børnene. Vi kommer samlet, og er på legepladsen, hvor især de kommende børnehavebørn synes det er meget spændende at se de store børn, og den store legeplads.

Nogle steder har dagplejerne legestue i lokaler i børnehaven. Når de er i legestue går den dagplejer, der har børn, der skal i børnehaven på besøg i børnehaven, sammen med det kommende børnehavebarn.

EKSEMPLER

Den sidste tid i dagplejen smører dagplejeren en madpakke til det barn, der skal til at i børnehaven. Så får barnet madpakken til frokost. Dagplejeren viser barnet hvordan man åbner den, hvordan maden ligger i madkassen, og hvordan man kan spise af madkassen – og hvordan barnet kan pakke madkassen sammen igen, når frokosten er slut.

